

Ko bi ne bilo Zoisa, ne bilo bi ni Vodnika, ni Kopitarja. To kažejo ne le Zoisova pisma, ampak tudi Kopitarjeva, shranjena v Erbergovem arhivu. Kakor vidimo iz teh, deloma priobčenih pisem, opozorila sta po priporočbi Zoisovi Erberg in grof Hohenwart dvorne kroge na našega učenjaka in po njiju priporočilu je podelil cesar Jarneju Kopitarju službo v dvorni knjižnici. V velikih skrbéh je bil Kopitar zaradi stanovanja. Da ne bi ga nikdo motil pri studijah, želel je najeti mirno in prostorno sobo v kakem samostanu. Posrečilo se mu je dobiti stanovanje v nekdanji meščanski bolnici, kjer je prebival do svoje smrti. — Obžalovati je, da ni v Zoisovi ostalini listov, katere so mu dopisovali znanci, učenjaki, državniki in drugi odličnjaki. Iz neke postranske opazke v omenjeni listovni zbirki zvemo, da je Zois navadno sežigal liste svojih dopisovalcev, zato se vé malo o njegovi korespondenciji. — Napósled je razkazoval g. Deschmann dva železna kriva keltska meča iz prarimske dóbe. Jednega so izkopali okoli l. 1830. na Volarjevem barji, drugega so našli jeseni l. 1888. v pogorišči blizu Mokronoga z lepo kovano verižico, ki je služila za privez. Po razpravi, katero je l. 1888. o jednako skrivljenih mečih priobčil dr. Moric Hoernes v poročilih dunajske antropološke družbe, spadata oba meča v takozvano la tene-sko dóbo.

Kaspret.

Listnica. Č. g. J. C. v B. — Sit, ut est, aut non sit — tudi nam velja o našem leposlovnem stališču. In Vi ste menda res mislili, da se bomo pepelili! Verujte nam, ne moremo in ne smemo Vas ubogati. Vam in Vašim strogim somišljenikom se Turgenjev, Tolstoj, Voltaire, Goethe, — e tutti quanti — da z Vami in po Vaše govorimo — ne zdé leposlovní pisatelji, — oni ne vedo, kaj je lepo, in kaj je pravo, ker so — brezverci! To načelo Vam je prava zlatarska óslica, na kateri izkušate in ocenjate duševne velikane. V tem oziru ne moremo za Vami. Vprašamo Vas, kakšen bi bil Shakespeare v svitu najnovejše goriške modrosti? Vi tudi ne veste, kaj je »trivijalno«. Blagor Vam; a hodite za to hvaležni, in ne rabite izrazov, katerih pojem Vam je neznan; Gorazd se Vam smehlja raz svoje vzvišeno stališče in zbog širokega obzorja, katero so mu dale temeljite studije in dobro, za vse, kar je lepo, vneto srce. Le pomislite: Zoili ginejo, Homeri ostajajo! Pa še nekaj! Vas je užalila tiskana beseda »far«. Ali ne veste, da je psovka le tedaj psovka, kadar jo rodi in spremlja animus injuriandi? Ali mislite, da bodo čitaje v kaki povesti besedo: »škrijec«, vsi p. t. škrijci odrveneli, da jim bo, kakor Vam po svojem izvestji »zavrela krv do zadnje srage (sic!) ob enem po vseh žilah? Gotovo ne! Kersnik je realist, on riše ljudi take, kakršni so, a ne, kakršni bi morali biti v naši domišljiji ali po uku tega ali onega; zato je tudi pijanemu ranocelniku Štupi, katerega rabi v okviru svoje povesti, ne more na jezik pokladati moralčnih propovedij, katerih Štupa ni zmožen. Končno pa Vas prosimo: Varujte si svoje stališče in širite si svoje obzorje in ako Vam pač neče biti »vodnik srcé«, potem Vam bodi vsaj sv. Avguštin: »In omnibus caritas!« Sicer pa prebirajte »Rimskega katolika«, pa ne kar tako tja v jeden dan, ampak s kritičnim očesom, kakor ste do sedaj — nas! Tako bo vsem in za vse prav!

»Gospodičina.« Zakaj se skrivate za ženskim korelkom, ko Vam brki molé izpod njega? Nič interesantnejši niste radi tega, kajti zanimivi ste že dovolj, ako Vas sodoimo po Vaši pesmi: »Tako je na sveti«. Pripravljate v desetih kiticah, kako Vas je svaril »očka, mož prebister«, ne hoditi v krémo; a Vi ste navzlic temu zašli tja, pili vino in »kramoljali s krčmarice hčerko, mladozorno deklico«. Govorila sta o dolgem času, o mrzlem vremeni, in kako je ona, — morda tudi Vi, — še nedavno v šolo hodila. »V tem se je,« — tako požete — »stvorila vražja noč«. Tu se posebno razlikujete od ogromne večine poetov, kajti skoro vsem je noč — mehka, ljubka, vabljava, zapeljiva,

čarobna; — a Vam je »vražja«! Morda Vas naudaja poetična slutnja, da pride še kaj vražjega nocoj na Vas. »S čudnoj težoj vè nogah« se napotite domov in »skrivše v postelj se« namerjate »omočenost prespati«. Toda Vaš očka, kateremu brez ugovora i mi priznavamo, da je »mož prebister«, Vas je »zazrl« prihajajočega »z mračnoj, vinjenoj glavo«. Sedaj se prične prizor, katerega ste poetično slutili o vražji noči:

»Ni premišljal dolgo časa:
Kol je zgrabil hud in mrk,
In namazal in nabil me
Prav trdo je — mačij brk!«

kar Vam z ozirom na to pesem prav od srca privoščimo, dasi nam ta grozni »mačij brk« ni prav umljiv. In Vi ste tudi — zadovoljni; kajti poslednja kitica slôve:

»Tak je v sveti: Nič ne prejde
Nikedar brez bolečin,
A ostane za veseljem
Nam samo sladák spomin!«

Mi želimo, da bi Vam ta sladák spomin na očetov kol in njegovo mazilo še prav dolgo ostal v spominu, zlasti pa se ponavljal prav živo vselej, kadar boste sežali po peresi, da bi napisali zopet kako pesem.

G. A. K. v Lj. Druzega nismo nameravali, nego opozoriti Vas na dvoumnost one pesmi. Sicer nas je pa Vaše pismo jako razveselilo in da vidite, kako smo pravični in nepristranski, ustregli smo Vam že danes.

G. . . . stud. phil. na D. Čestitamo Vam, da imate ljubico, ki je vzor pohlevnosti in potrpežljivosti. Nič ne dé, ako Vas na drugi stráni malo zanemarja. Vi požete nanveč:

»Ne pišeš nikoli, ne odgovoriš,
Če s t o tudi pisem od mene dobiš!«

Kaj dé to, ako ji pa morate takoj podpisati nastopno izpričalo:

»Okaral, okaral te bodem hudo,
Za spravo pa gorki poljubi bodó.«

Ta deklica mora biti pravi biser, zatorej Vam svetujemo, ne pišite ji več — sto pisem, ampak kregajte jo sleharni dan; potem boste imeli dvojen dobiček: prihranite si poštne znamke — 100 pisem à 5 kr. = 5 gld. — in če so »loco D.« 100 pisem à 3 kr. = 3 gld. — kar je studentu vsekako kapital, in drugič: poljubi so Vam gotovi. Vender pa se bojimo, da nas ne boste ubogali, kajti zdite se nam nenasitnim; le čujte svoje besede:

»Le ti si nebesa (sic!) mi, sreča in raj;
Govori, — prikimaj, — pritrdi! —«

Prvič hočete imeti »nebesa in raj« vse zajedno, drugič Vam pa nikdar ni dovolj, kar stori Vaša ljuba. Koliko je srečno ali nesrečno zaljubljenih, ki so takoj v »nebesih in v raji«, ako ljubica le reče: »Dà!«; Vam pa mora prvič »govoriti«, potem še »prikimati« in tretjič še »pritrditi«; — kako, — nam sevéda ni znano. Ta deklica se nam smili in bojimo se, da tudi najhujše muke ni obvarovana — bojimo se, da ji berete svoje pesmi. Gospod, milost!

G. M. O. v Lj. Ne zamerite, da Vam tu odgovarjamo; ni možno drugače. Dve pesmi smo porabili in prosimo, da nam prilično še kaj pošljete v presojo; pa ne samo lirično-erotičnih stvari, teh imamo v izobilji; poskusite se nekoliko v epiki.

G. I v s n o v i č. Vam velja isto! Obeh gg. dopisovalcev smo prav veseli, kajti toplega čuta za poezijo in moči, obliko zmagovati, Vama nihče ne more odrehati. Prosimo torej na svidenje!

G. A. K. S-n. Nobena treh poslanih pesmij ni zrela, in nobena nima izvirne misli. Tisti »prazni čoln«, ki priplava po vodi, je zaradi tega, da se (žalibog brezplačno!) vozijo v njem svetobolni poetje, že tako obrabljen in trhel, da samo še želimo, naj bi se vender enkrat, če tudi s kakim osladno-mehko golčečim pesnikom vred, za vse veke — potopil. Omenjeno knjigo poezij smo dobili, toda čitali je še nismo. Prihodnjič!

G. J. K. »Ženitna ponudba« ne ustreza zahtevam dobre povesti. Izmed pesmij morda jedno ali dve. Tako pa nikar več ne ubirajte strun, kakor n. pr.:

»Oj, kakšna pač mora biti
Dekle, ki ljubiš jo tako,
Da več brez nje ne moreš žiti,
Da gasne ti za njo oko!«

— — — — —
»Ah, če le vediti želite,
Kakov je angelj mili to,
Srcé iz prsij mi vzemite —
Tam sliko najdete zvesto!«

Tega pač ne bomo storili, kajti utegnilo bi se v tem slučaju ugibati, da se je grozni »Jak, ki trebuhe para«, preselil iz Londona v Ljubljano. In — čemu bi Vam srce trgali iz života? Kaj velja, koliko stavite, da dobimo sliko lahko pri fotografu, samo povejte, kateremu najbliže stanuje »Vaš angelj«. Drugod pa pravite, da nimate »lastnih vrat«, ter hočete menda s tem povedati, da ste revež; a vender nosite »prstan zlat«. In zakaj? Kako je to prišlo?

»Oj vsem, oj vsem bi odgovoril,
A srce me preveč teži,
Sem zlatom si je otovoril,
Prodal za prstan sem je nji!«

To je nekaj novega, originalnega: deva, ki si srca z zlatimi prstani kupuje! Na robe se je to že čulo; a m o ž, ki prodá s r c e za zlat prstan? Pojdite, pojdite in ne pojte tako, pa »Sentimentalca« čitajte v prih. številki. Bog Vas živi!

G. A. L. v R. Računa o prejeti naročnini Vam ne moremo poslati; saj Vam ga nadomestuje pošto-prejemni list. — G. F. K. c. kr. p. u. v T.: Za lansko leto še 2 gld. 30 kr. — G. dr. S. P. v T. Lani smo prejeli samo 2 gld. 30 kr., zatorej prosimo še 2 gld. 30 kr. za l. 1888. — G. J. V—k v O. Vaša naročnina je plačana do konca junija t. l. — G. J. M. S. Owatonna, Min. Prejeli smo za nakaznico 10 gld., poravnali dolg ter zapisali na račun t. l. 4 gld. 40 kr. — G. V. K—r v Lj. Poslane národne pesmi izročimo g. dr. K. Št—u. —

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrť leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: Fr. Levec i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Fr. Levec. Uredništvo in upravníštvo v Ljubljani, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.